

Boek: Verzwegen zeeheld

Jacob Benckes (1637-1677) en zijn wereld

Door Jan de Vries

Op 2 februari 2018 verscheen bij uitgever Walburg Pers het boek *Verzwegen zeeheld. Jacob Benckes (1637-1677) en zijn wereld* van Jan de Vries. De uitgave werd gepresenteerd bij de opening van de tentoonstelling in het Fries Scheepvaart Museum te Sneek.

Over Jacob Benckes was weinig bekend en zijn positie op de oorlogsvloot was een mysterie: Hoewel hij geen hoofdofficiersrang had, werd hij drie keer uitgezonden als leider van belangrijke

missies. *Verzwegen zeeheld* werpt nieuw licht op de herovering van Nieuw-Nederland in 1673, het belangrijkste wapenfeit van Jacob Benckes, dat hem in de geschiedschrijving echter nooit is toegekend. Hij is de laatste vertegenwoordiger genoemd van de agressieve Nederlandse zeemacht uit de zeventiende eeuw.

Dit boek is geen biografie. Behalve twee portretten, geschilderd door Nicolaes Maes, bleef van zijn persoonlijke leefwereld weinig bewaard. Slechts door het opdiepen van vele veelal zakelijke documenten is zijn levensloop te volgen. Enkele brieven aan zijn opdrachtgevers gunnen ons een kijkje in zijn persoonlijkheid. Hij groeide op als jongste van zeven in een zeemansgezin in het Friese Koudum. Als jongen ging hij al mee naar zee en vanaf zijn negen- tiende tot zijn zevenentwintigste jaar was hij koopvaardijdschipper.

Zijn keuze voor de admiraliteit van Amsterdam was geen toeval en Benckes was daar zeker niet de enige officier uit de schippersgemeenschap van de Friese Zuidwesthoek. Opvallend snel viel zijn benoeming tot kapitein-ter-zee. Uiteraard vocht hij in de diverse zeeslagen van zijn tijd, zoals de beroemde Tocht naar Chatham. Door twee missies naar West-Indië is zijn naam voor altijd verbonden aan die contreien. Jacob Benckes sneuvelde in 1677 op het Caribische eilandje Tobago.